

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, ОД 22. ФЕБРУАР 1996.
БРОЈ 73 ГОДИНА VII

ПРОГЛАС ГРАЂАНИМА СРБИЈЕ

Ове године, сходно важећим уставним и законским одредбама, морају се одржати редовни савезни, покрајински, градски и општински избори. Врло је вероватно да ће се заказати и ванредни избори за Народну скупштину Републике Србије. То је шанса да се напакон промени власт у Србији и Савезној Републици Југославији, да се обори трули, корумпирани и криминални режим Социјалистичке партије Србије, Демократске партије социјалиста Црне Горе, Југословенске удружене левнице и Нове демократије. То је прилика да се српски народ и сви грађани наше земље ослободе авети неокомунистичке диктатуре, да пуним плућима удахнемо свежину демократије, слободе и гарантованих људских права, да превазиђемо економску кризу и избавимо се из социјалне беде.

Реални однос политичких снага је такав да ниједна опозициона партија засад не може рачунати да је у стању самостално, искључиво сопственим снагама, победити Милошевићеве социјалисте и одбацити их на сметљиве историје. Нужна је међупартијска сарадња, али она мора бити отворена, јавна, коректна и принципјелна, лишена закулисних комбинација, идеолошких предрасуда и шићарских калкулација.

Свест о неопходности удруживања опозиционих снага општеприсутна је у целом српском народу и међу свим грађанима Србије, а и све опози-

ционе странке су се већ декларативно изјасниле да прихватају сарадњу. Међутим, шестогодишње искуство деловања опозиције говори да се овога пута не смемо задржати на декларативном одређивању и обећањима, него морамо много трезвеније и промишљеније формулисати заједничке циљеве и моделе њихове реализације. Због тога смо сматрали да је неопходно да се благовремено изјаснимо о свим важним, већ покренутим, питањима, као и да изађемо са сопственим идејама и њиховим образложењима, па тако допринесемо бољем квалитету сарадње Српске радикалне странке са другим опозиционим партијама.

Досадашње искуство говори да су социјалисти, кад год су хтели изазвати тешке сукобе и раздоре међу опозиционим странкама, вешто и перфидно, преко својих прикривених експонената, лансирали идеје о уједињавању опозиционих странака и формирању својеврсне варијанте некадашњег Социјалистичког савеза, па тако просто натеривали манипулацијама подложне опозиционе партије на дуге стерилне дискусије. Губљење појединачних идентитета странака пропаст је за опозицију. То је претвара у аморфну масу без програма и идеологије, која једино жели власт и у тој жељи прерано сагорева. Сличне последице изазива и уношење емоција у политички живот. И љубав и мржња подједнако су погубни ако постану мерило међустраничке сарадње.

Неки су већ лансирали парољу "Једна листа – нема више комуниста". Да ли је то баш тако? Ко би контролисао сутра те посланике са евентуалне јединствене листе? Какву би страначку политику они следили и проводили? Посланици са јединствене листе, које више никаква страначка дисциплина не би обавезивала, идеално су ловиште за Слободана Милошевића и његову тајну полицију. Увек би били у стању да куповином и уценама дођу до онолико гласова колико им треба, а социјалисти не би морали да отворено крше закон као што сада чине отимајући посланичке мандате опозиционим странкама.

Искуство Депоса о томе најречитије говори. Делос је био удружење великог броја партија с јединственом посланичком листом. После избора из 1992. године замро је рад његових руководећих органа, конституисаних на паритетном принципу. Неке странке су и отворено напустиле ту коалицију. Потом је једанаест савезних посланика Делоса напустило своју матичну странку – Српски покрет обнове, али, сходно слову Савезног изборног закона њихови мандати нису могли бити доведени у питање јер су посланици Делоса а не Српског покрета обнове, док Савет Делоса нико жив више није могао саставити. Могуће је било, евентуално, констатовати да Делос више не постоји, па да остане без свих двадесет мандата, али да се мандати одузму само неким послани-

цима на основу искључења из странке која уопште није на изборима наступила са својом изборном листом правно није могло. Вук Драшковић и Душан Михајловић су доставили Савезној скупштини акт којим су тврдили да је једанаест посланика Дедоса, предвођених Слободаном Ракићевићем, искључено из Дедоса, али јавности је било општепознато да никаква седница Савета Дедоса није одржавана и да формалноправно никаквог искључења није могло бити. Савезна изборна комисија, Мандатно-имунитетски одбор и Веће грађана Савезне скупштине су констатовали да Ракићевићеве групе посланички мандати по одредбама закона не могу бити одузети. Након тога је Вук Драшковић морао да уђе у закулисну политичку трговину са Слободаном Милошевићем да би социјалисти променили став и донели противзакониту одлуку да се Ракићевићеве групе одузму мандати.

Морално би било да је Ракићевића група сама поднела оставку на посланичке мандате јер је свима јасно да су за посланике изабрани гласовима Српског покрета обнове, али правно на то нису били обавезни. Овакве заврзламе опозиционе странке више ни-

када себи не би смеле дозволити. Јединствена листа опозицију може потпуно уништити и социјалистичку власт унедоглед продужити.

Јединствена листа је сасвим непотребна ако четири једине озбиљне опозиционе партије сигурно пролазе изборни цензус од 5%. На то рачунају и Српска радикална странка и Српски покрет обнове и Демократска странка и Демократска странка Србије. Ако код демократа у том погледу има неких недоумица, онда би било најбоље и најприродније да се уједине у јединствену демократску странку, јер су и почели заједно, имају идентичан програм и идеологију, а отишао је и главни кривац за њихове раније расколе. Ако ове четири странке заиста освоје цензус у свим изборним јединицама онда неће бити расипања гласова њихових бирача.

Проблем су мале ванпарламентарне странке за које је извесно да неће освојити цензус. Народу треба непрекидно стављати до знања и објашњавати да је сваки глас за мале странке заправо глас за социјалисте. Зато те партије треба да нестану са политичке сцене, а њихово чланство да се, према афинитету, упише у озбиљне опозиционе партије. Стотине умишљених а недоказаних лидера само су баласт који разједа опозицију и служи социјалистима.

Крајње је погрешно челнике тих малих странака редати на кандидатске листе озбиљних. Вук Драшковић је већ најавио да ће се на листи његове странке или страначке коалиције појавити Расим Љајић, Ненад Чанак, Драган Веселинов, Милан Панић, Иван Ђурић, Драгољуб Мићуновић, Душан Михајловић и остали политички шљам. Ако тако поступи нека се ничему добром не нада. После избора настаће општа трговина са социјалистима, а на нашу сарадњу нека не рачуна.

Сличну грешку, у мањим размерама, прави и Зоран Ђинђић. Нас се не тиче што му улазак Милана Парошког разара странку изнутра, али не можемо да прећутимо да је 1990. године Парошки на исти начин приступио Вуку Драшковићу, дошао до посланичког мандата као кандидат Српског покрета обнове, па у погодном моменту у договору са Радмилом Богдановићем напустио СПО и обновио Народну странку, али задржао посланичко место. Човеку који једном тако поступи нова шанса се не сме указивати. Иначе, и Ђинђић и Коштуница, мада у мањој мери од Драшковића, пате од потребе да са собом шлепају мале и безначајне странке.

Све и да не прети опасност да социјалисти врбују припаднике малих странака, опасно је њихово увлачење у парламент јер отежава све договоре око формирања заједничке владе. Уместо да коалицију склапају Војислав Шешељ, Вук Драшковић, Зоран Ђинђић и Војислав Коштуница, за преговарачким столом би се, поред њих четворице вероватно појавили још и Милан Парошки, Никола Милошевић, Слободан Ракићевић, Жарко Гавриловић, Весна Пешић, Ненад Чанак, Драгољуб Мићуновић, Расим Љајић, Андраш Агоштон, Драган Веселинов, Иван Ђурић, Милан Панић, Мирко Јовић итд. Да хиљаду година преговарају, ти људи, тако на гомили, скупљени с коца и конопца, не би били у стању да формирају коалициону владу. Да је, не дај Боже, којим случајем и конституишу, Србија би под њом дефинитивно пропала. Спаса нам као народу не би било.

Политика није дечја игра. То је врло озбиљна, деликатна и суптилна ствар. Кад ускоро оборимо социјалисте и Слободана Милошевића, не сме нам се десити да разочарамо народ па да нас моткама најури с власти. Зато треба одмах сасећи и евентуалне лидерске амбиције појединих странач-

Оснивач и издавач
др Војислав Шешељ
Генерални директор
Александар Стефановић
Главни и одговорни уредник
Синиша Аксентијевић
Заменик главног и одговорног уредника
Петар Димовић
Редакција
Рајко Горановић, Момир Марковић, Мирослав Васиљевић, Наташа Јовановић, Јадранка Шешељ, Дејан Анђус,
Александар Вучић, Рајко Ђурђевић,
Огњен Михајловић, Коста Димитријевић
Председник Издавачког савета
др Ђорђе Николић
Издавачки савет
Томислав Николић, Маја Гојковић, Аћим Вишњић, Драган Јовановић,
Ранко Вујић, Драган Тодоровић,
Драго Бакарач, Мирко Благојевић,
Бранко Војиница, Ратко Гонди,
Милинко Газдић,
др Никола Поплашен,
Стево Драгишић, Миодраг Ракић,
Зоран Красић, Милован Радовановић, Јоргованка Табаковић,
Ратко Марчегић, Владимир Башкот
Секретар Редакције
Љиљана Мијковић
Техничко уређење
"АБЦ-ШТАМПАРИЈА"
Штампа
НИГП "АБЦ-ШТАМПАРИЈА" д.д.
Влајковићева 8, 11000 Београд
Карикатуре
Синиша Аксентијевић
Тираж: 100.000 примерака
Редакција прима пошту на адресу:
"Велика Србија", Француска 31,
11000 Београд
Рукописи се не враћају

Новине "Велика Србија" уписане су у Регистар средстава јавног информисања Министарства за информације под бројем 1104. од 5. јуна 1991. године. Министарство за информације Републике Србије 19. августа 1991. године дало је мишљење број 413-01-551/91-01 да се "Велика Србија" сматра производом из Тарифног броја 8. став 1. тачка 1. алинеја 10. за чији промет се плаћа основни порез по стопи од 3%.

ЧИТАЈТЕ У НАЈНОВИЈЕМ РЕДОВНОМ БРОЈУ ЛИСТА "ВЕЛИКА СРБИЈА"!

- Полемика др Војислава Шешеља и Вука Драшковића
- Писмо очевица из Дејтона
- Баба Јулин "Прљави Хаџи"
- Како је Слободан Милошевић опљачкао Србију

"ВЕЛИКА СРБИЈА" НОЋНА МОРА ЦЕНЗОРА!

ких челника над целом опозицијом. Страначки предводници који највише маргиналаца окупљају рачунају да ће тако стећи убедљиви примат над онима иза којих стоји само њихова партија. Не треба да забораве да се политичка моћ неког политичара мери по томе колико посланичких мандата иза његовог ауторитета стоји, а не колико га следи регистрованих циркулских вагона који глуме да су политичке партије.

Да би сарадња међу озбиљним опозиционим партијама била заиста плодносна и сврсисходна, мора бити максимално коректна и лишена било каквог политикантског баласта. Досадашња искуства нас српских радикала нису добра јер се наши коалициони партнери нису дуго држали преузетих обавеза. Због тога им јасно стављамо до знања да убудуће нећемо толерисати никакво одступање од евентуалних споразума које наредних месеци постигнемо.

Кад је нашу странку режим 1990. године ставио ван закона, многе друге опозиционе партије су ликовале очекујући неку корист од административног неутралисања потенцијално снажног такмача. Наредних година смо били у жестоком сукобу са остатком опозиције због дијаметрално супротстављених ставова по националном питању. Тако смо били поштеђени од уплитања у врзино коло и прави галиматијас љубави и мржње који су се у облику лавина размењивали у међусобним односима опозиционих партија. Додуше, није то користило само социјалистима, него и нама српским радикалима који смо, за разлику од те завађене и дезорјентисане дружине, увек показивали да знамо шта хоћемо и да смо стабилне унутрашње кохезије и програмске орјентације.

Са другим опозиционим странкама сарадњу смо отпочели крајем 1993. године и увек смо према партнерима били крајње коректни, искрени и добронамерни. Али, на жалост, партнери нам углавном нису на исти начин узвраћали.

У предизборној кампањи 1993. склопили смо споразум о међусобном ненападању и заједничкој контроли изборног процеса, који је углавном поштован. Након избора договорили смо се о заједничком наступу према социјалистима и данима спречавали да се социјалистички кандидат изабере за председника Народне скупштине. А онда су тројица посланика Нове демократије и Слободан Радуловић из Демократске странке прекршили договор и на тајном гласању се определили за социјалистичког кандидата. И том приликом се видело како је опасно са собом шлепати мале превртљиве странке.

Јединствен опозициони блок према социјалистима Драшковић и Ђинђић су покушали искористити за јачање сопствених позиција у политичкој трговини са Слободаном Милошевићем. Ђинђић је ту био у изме-

сној предности јер је први почео са закулисним договарањима, па је у предизборној кампањи упадљиво протежиран од режимских медија и уз помоћ државних органа обезбедио својој партији повољно место на гласачким листићима. Међутим, еуфорија изборног успеха му је много повећала апетите па се чак и јавно наметао као мандатар за састав нове владе у коалицији са социјалистима. Рачун му је само из зависти покварио Вук Драшковић гурнувши Нову демократију у коалициони загрљај по много нижој цени од Ђинђићеве.

Даље, опозиционе странке су се прецизно договориле о заједничком наступу по питању расподеле скупштинских функција и избора републичких посланика у Веће република Савезне скупштине. Социјалистичка партија је била присиљена да прихвати све услове удружене опозиције, али је договор изиграла приликом гласања и онемогућила избор тројице посланика Српске радикалне странке и једног Демократске странке Србије. Српски покрет обнове и Демократска странка су морали реаговати повлачењем и сопствених кандидата и одрицањем од функција док се договор не испоштује у целини. Међутим, прећутно су прихватили социјалистичку удлурму, остављајући нас да сумњамо да су се тако претходно тајно договорили са Милошевићем.

После таквог фијаска целе 1994. године од заједничких опозиционих акција није било ништа. Српски покрет обнове и Демократска странка су се чак у неколико наврата солидарисали са режимом, па чак и гласали за избацивање радикала Драшка Марковића из скупштинске сале, те за непримењивање Изборног закона у случају отимања посланичких мандата Српске радикалне странке. Кад је Војислав Шешељ крајем 1994. године противзаконито ухапшен и осуђен Ђинђић и Коштуница нису успевали да сакрију лично задовољство и наду да ће из тога њихове странке политички профитирати.

Почетком 1995. године склопили смо с две демократске странке споразум о техничкој коалицији на локалним изборима, који је тако добро функционисао да смо у неколико наврата катастрофално потукли социјалисте на допунским изборима и натерали их да безглавно одустану од већ припремљеног новог изборног закона. А онда се, противно одредбама споразума, Демократска странка и Демократска странка Србије почеле склапати парцијалне коалиционе савезе са другим парламентарним и ванпарламентарним странкама, противно одредбама нашег споразума.

Током целе 1995. године Вук Драшковић је водио тајне преговоре са Слободаном Милошевићем о коалицији Социјалистичке партије Србије и Српског покрета обнове. Највише су

се цењкали око броја и расподеле министарских фотеља. Паралелно с тим, Драшковић је дрвље и камење бацао на сваку антирежимску опозициону иницијативу. Чак је преко државне телевизије позивао народ да не долази на митинге српских радикала. А кад је схватио да га је Слободан Милошевић изиграо и да од обећаних министарских портфеља неће бити ништа, постао је толико екстреман да нас је на округлом столу "Наше борбе" напао што одбијамо да се тучемо с политичјом.

Пуне две године српски радикали нису улазили ни у какве сукобе с другим опозиционим странкама. Чак смо и добронамерно мирили Драшковића, Ђинђића и Коштуницу у фазама претераног изражавања њихове међусобне мржње. Кад је неко од њих директно вређао челнике наше странке једноставно смо ћутали. Ни на једну увреду нисмо узвраћали него смо увек инсистирали само на чињеницама, политичким начелима и моралним принципима.

Кад у међусобним контактима лидерима других странака скренемо пажњу на све ово, они најчешће одговарају: "А како је било кад сте ви сарађивали с Милошевићем?" Да, ми смо заиста сарађивали са Милошевићем у време док је он водио патриотску политику, али тада нисмо улазили ни у какве договоре са другим опозиционим странкама и све смо радили јавно. Данас друге опозиционе странке тајно се договарају с Милошевићем, а од нас траже само да пристајемо на јединствену листу. Ништа им друго није важно. Јединствена листа је могућа само тамо где постоји највиши степен међусобног поверења, а не у ситуацији у којој се вреба само ко ће кога ефикасније преварити и намагарчити.

О свему томе извештавамо јавност јер искрено желимо што бољу и што чвршћу сарадњу и заједнички наступ опозиционих партија. Али нећемо ни по коју цену дозволити да Српска радикална странка буде монета за поткусуривање неке друге опозиционе странке у будућим преговорима и политичкој трговини са Слободаном Милошевићем.

Спремни смо да разговарамо о свему, али да договорено прецизирамо и ставимо на папир, да народ обавести, а ми се чврсто обавезамо да нећемо прекршити ниједну одредбу споразума. Са своје стране имамо и конкретан предлог који овом приликом излажемо суду јавности. Ако желимо да заслужимо народно поверење, морамо показати колико смо искрени, часни, поштени, објективни и конструктивни. Шуљте пароле и емотивни изливи нигде нас неће довести.

Београд, 5. фебруара 1996.

Централна отаџбинска управа
Српске радикалне странке

ПРЕДЛОГ СПОРАЗУМА

СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ, СРПСКОГ ПОКРЕТА ОБНОВЕ, ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ И ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ СРБИЈЕ

О ЈЕДИНСТВЕНОМ ПРЕДИЗБОРНОМ НАСТУПУ ПАРЛАМЕНТАРНИХ ОПОЗИЦИОНИХ ПАРТИЈА У СРБИЈИ И ЈУГОСЛАВИЈИ

1. Парламентарне опозиционе политичке партије – Српска радикална странка, Српски покрет обнове, Демократска странка и Демократска странка Србије – спознају се о заједничким настојањима и активностима да демократским путем промене власт у Србији и Југославији и оборе режим Социјалистичке партије Србије, Демократске партије социјалиста Црне Горе, Југословенске удружене левице и Нове демократије који упропаштава нашу отаџбину.

2. Српска радикална странка, Српски покрет обнове, Демократска странка и Демократска странка Србије свечано се обавезују да никада и ни под којим условима неће прихватити да уђу у коалицију са Социјалистичком партијом Србије, Демократском партијом социјалиста Црне Горе, Југословенском удруженом левицом или Новом демократијом, нити гласовима својих посланика омогућити сада владајућим странкама формирање нове владе после избора.

3. Потписници споразума гарантују да никада гласовима својих посланика неће омогућити усвајање ниједног законског пројекта или политичке иницијативе социјалиста и њихових коалиционих партнера.

4. Грађанима Србије скрећемо пажњу да актуелни режим намерно подстиче формирање минорних странака како би што већу забуну на опозиционој сцени иза-

звао, као и да би се по природи опозициони гласови партија које не освоје цензус након избора највише социјалистима преливали, па апелујемо да се на наредном изборном суочавању уопште не гласа за мале ванпарламентарне странке. Са своје стране истичемо да ништа нећемо учинити што би помогло малим странкама да се одрже на политичкој сцени.

5. Изражавамо своју одлучност да бојкотујемо рад и савезног и републичког парламента све док се поново не уведу директни телевизијски преноси свих скупштинских седница и опозиционим странкама не врате отети посланички мандати, односно не поступи стриктно по одредбама важних изборних закона.

6. Обавезујемо се да међустраничке расправе водимо у толерантном духу и избегавамо било какве међусобне сукобе док не победимо социјалисте.

7. Уколико се не промене изборни закони на предстојеће изборе за савезне и републичке посланике излазимо са посебним страначким листама. Ако социјалисти наметну већински изборни систем истакнућемо заједничке кандидате наших странака, а број кандидатура ћемо распоредити сходно резултатима постигнутим на претходним изборима.

8. С обзиром да режим располаже практично неограниченим новчаним средствима које у кам-

пањи немилице расипа, а да наше странке непрекидно имају велике проблеме у финансирању политичких активности, одустајемо од емитовања било каквих пропагандних телевизијских спотова који су, иначе, најскупља ставка у предизборној кампањи, а народу остављамо да сам закључи откуд владајућим странкама толико новца за њихову нападну пропаганду.

9. Споразумели смо се да наше странке обезбеде заједничку контролу изборног процеса како би се спречиле све злоупотребе и фалсификати којима је режим често прибегавао на ранијим изборима.

10. Српска радикална странка, Српски покрет обнове, Демократска странка и Демократска странка Србије ће одмах приступити изради минималног предизборног програма, а у случају изборног успеха приступити формирању коалиционе владе чији ће састав бити пропорционалан броју освојених посланичких мандата.

Овај споразум свечано потписујемо у присуству његове светости Патријарха српског господина Павла, као врхунског моралног ауторитета српског народа, и на Светом јеванђељу се закљичемо да од његових одредби нећемо једнострано одступити.

Странке потписнице изражавају спремност да на сличан начин регулишу своју сарадњу са опозиционим парламентарним политичким партијама Црне Горе.

У Београду, на Васкрс 1996. године,

Председник
Српске радикалне странке
Др Војислав Шешељ

Председник
Српског покрета обнове
Вук Драшковић

Председник
Демократске странке
Др Зоран Ђинђић

Председник
Демократске странке Србије
Др Војислав Коштуница